

27 Junio, 2017

Can Framis descobreix la breu però singular carrera artística de Xavier Prat, baula perduda de l'art dels vuitanta

Brillant, divertit i bohemi

Maria Palau
 BARCELONA

El periodista Sergio Vila-Sanjuán i l'artista Xavier Prat, amics de la universitat, s'ho van fer venir bé per anar a visitar Salvador Dalí a Cadaqués a finals dels setanta. Tenien vint i pocs anys i els va ser increïblement fàcil contactar amb el geni. Dalí els va rebre amb xampany rosat. Van estar conversant d'art i, és clar, de surrealisme, el virus vital i creatiu amb el qual s'havia contagiada el nervi d'en Prat: "Per ell, el món era un misteri on podien passar coses meravelloses en qualsevol moment." És clar que un altre hauria aprofitat l'ocasió per ensenyar-li algunes de les seves obres primerenques, tot cercant l'admiraació o una valuosa carta de recomanació del pintor empordanès. Però Prat no va actuar així. "Mai es va saber promocionar. Ell creava perquè hi creia, no pas pensant viure professionalment de l'art", exclama Vila-Sanjuán.

Prat, nascut a Lima el 1957 de pares catalans que van tornar a Catalunya quan ell tenia nou anys, es va convertir en un artista secret en una Barcelona preolímpica que estava per altres històries més sofisticades, perfumades de disseny i d'arqui-

tectura, que no pas pel seu art, amb un peu en la contracultura i l'altre en la postmodernitat. "Prat és una baula perduda de l'art català dels anys vuitanta", diu Vila-Sanjuán, que ara, per recordar el desè aniversari de la seva mort (prematura, als 50 anys, i tràgica, per culpa d'una caiguda), ha reconstruït la seva breu però singular trajectòria en una exposició al Museu Can Framis de Barcelona, *I en una altra ciutat també es fa de dia* (fins al 23 de juliol).

Poc i mal exposat

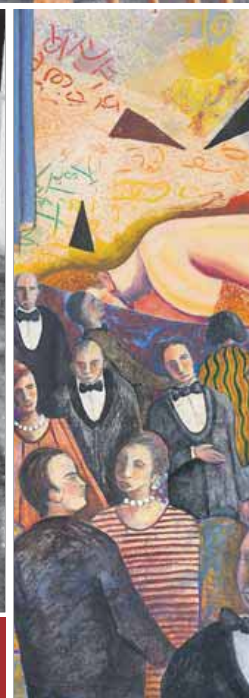
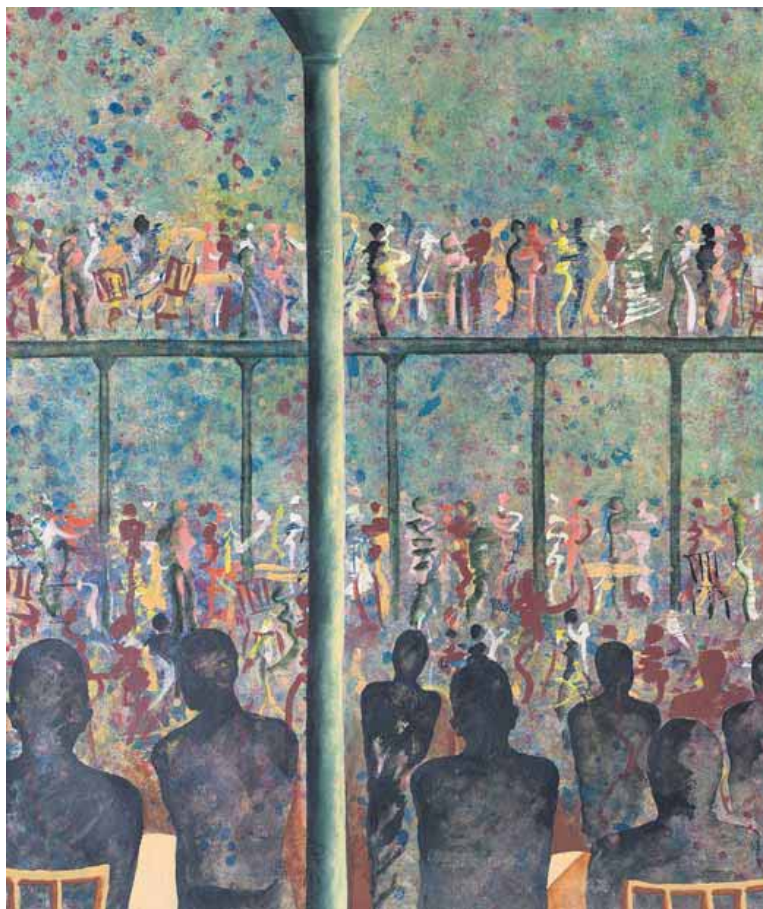
"És la primera vegada que el seu projecte artístic es fa visible. Les poques exposicions que va fer en vida van ser en llocs alternatius en males condicions, com arbars i botigues", explica el comissari. Només en va fer una, d'exposició formal, gràcies a la iniciativa d'un bon amic seu, Josep Miquel Garcia, que el 1981 li va obrir les portes de la Sala Gòtica de l'Institut d'Estudis Llerdencs.

Garcia, actual director de la Fundació Apel·les Fenosa del Vendrell, va servir quan va posar en contacte Prat amb dos artistes de la movida madrilenya que vivien a Barcelona, El Hortelano i Ouka Lelè. La connexió artística entre ells va ser tan forta que Prat va ser convidat a

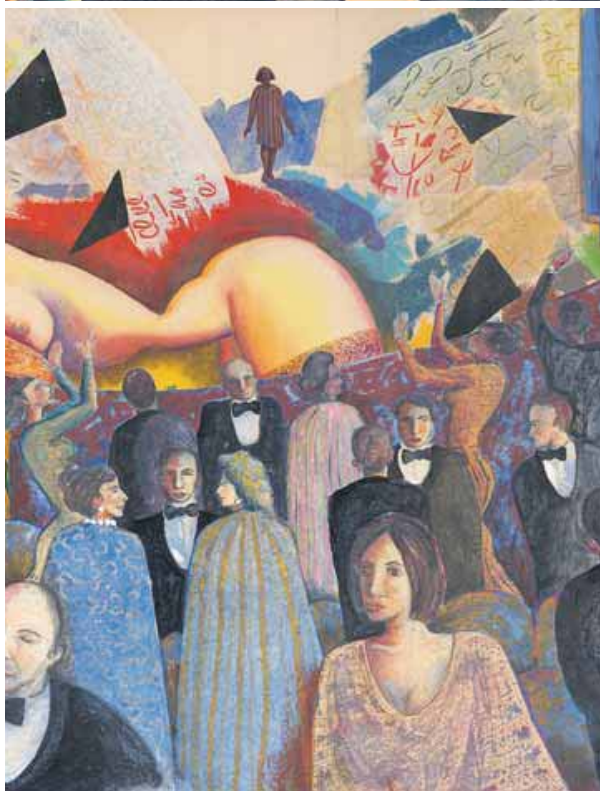
participar en la primera exposició de la plana major d'aquell moviment en una galeria de Madrid. Va ser l'únic català de la mostra, cosa que ben demostra que en l'escena artística de la seva ciutat era un espècimen estrany i hi tenia un encaix difícil.

"Home d'una cultura àmplia i heterodoxa, brillant, divertit i molt bohemi", el defineix Vila-Sanjuán, que no té cap recança a qualificar-lo com "la persona amb més talent" que va conèixer de jove. Com a artista visual i com a escriptor: en la seva obra literària pràcticament al cent per cent inèdita, formada per contes, poemes i probablement una novel·la, el periodista també hi pensa fer una immersió profunda aviat.

Prat va forjar la seva mirada artística als anys setanta amb un ideari anarquista i en un ambient d'il·lusions i expectatives col·lectives que va canalitzar en nombrosos dibuixos impregnats d'erotisme i que invoquen la veu poètica que el perseguia tothora, la de Lorca. Però serà als vuitanta quan metabolitzarà la seva complexa personalitat en unes pintures "de tall narratiu, plenes de referències als grans mestres de la pintura, d'humor, d'una visió lúdica de la vida i d'un cert

'El ball III' (1980) i 'Wagneriana' (1983), impregnada de crítica a la hipocrisia social. Sobre aquestes línies, una fotografia de Xavier Pla a Mallorca ■ FUNDACIÓ VILA CASAS

dandisme. Els trets, en definitiva, d'un artista post-modern", indica Vila-Sanjuán. La nostàlgia i esquitxos de crítica a la hipocresia social hi posen la resta.

El ball i el mar

L'obra de Prat explica una època, i això és el que reivindica el comissari en l'exposició de Can Framis, principalment a través de les seves dues sèries més importants, "les que el conformen com un pintor capaç de produir imatges emblemàtiques". Una irradia la vitalitat de la Barcelona nocturna que omplia en massa les sales de ball de La Paloma i La Seca, un local que estava situat dins de l'antiga fàbrica de moneda (on té la seu l'Espai Brossa) que va tenir una vida efímera, ja que al cap de sis mesos els veïns la van fer tancar pel soroll.

L'altre conjunt que estira d'una mateixa temàtica és també un homenatge al sentir de la seva generació representada en uns paisatges simbòlics i onírics manllevats de les vistes que tenia des de casa seva, tocant al port. Tot és diversió, però entre les pluges de confeti i els nus que s'acaronen i es capbussen al mar hi ha uns elements misteriosos que ens posen en alerta: infiltrats en les escenes de gresca i felicitat espontània, apareixen uns personatges ombrejats, immòbils i sense rostre, una mena de vigilants sinistres d'unes vides que també van transitar perillosament per la mort.

Prat va deixar els pinzells a principi dels noranta, no se sap ben bé si perquè sentia que ja no tenia res més a dir o perquè es va cansar de ser un esperit lliure de l'art. Abans, però, va ser a temps de descobrir Miquel Barceló, si més no en va escriure un dels primers articles a la premsa.

Sigui com sigui, a partir de llavors es va guanyar la vida col·laborant en el disseny de les escenografies d'algunes pel·lícules de Bigas Luna i Jacob Berger, i gestant l'attrezzo de campanyes publicitàries com ara la popularíssima *Vine al Mercat*, *Reina*, de l'Ajuntament de Barcelona. ■